

מכתב

שינון הדף היומי בדרך קצרה

לע"ז החכם רבי שלום הכהן בן
מרת תופא מלכה זצוק"ל
הערות
והנחיות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 139 פרשת ראה תשפ"ב

כתובות נג-נט

רב אומר ששמים לאלמנה גם את מה שעליה, ולשמואל לא שמים מה שעליה, ואמר רב חייה בר אבין שבשכיר שגר בבית הבעלים לשמואל שמים ולרב לא, ורב כהנא אומר שאין הבדל, ואמר סימן, יתום ואלמנה שלח בגדיהם והוצא, אמר ר' שאף ששינו במשנה כשמואל אך ההלכה כרב, ששינו בערכין שאחד המקדיש נכסיו והמערך עצמן אין לו בכסות אשתו ובניו ולא בצבע שצבע לשמם וכן בסנדלים שלקח עבורם, אמר רבא מדוע הלכה כרב אם שינו כשמואל, אמר לו שאמנם לכאורה זה נראה כשמואל אך כשתענין בזה יש לחלק כשהיא תחתיו הוא רוצה שיהיו שלה וכשיוצאת אין רצונו בכך. **כלתו של ר' אלישיב** תבעה את כתובתה מהיתומים ואמר שזה ולזולו שתלך כך ולבשה את כל בגדיה, ובאו לרבינא ואמר שהלכה כרב ששמים לאלמנה כל מה שעליה.

אדם אחד קצב נדוניא לבתו והזולה, אמר ר' אידי בר אבין שהרווח ליתומים.

עמוד ב אדם אחד אמר ד' מאות זוז מהיין לבת והתייקר היין, אמר רב יוסף שהרווח ליתומים.

לקרובו של ר' יוחנן היתה אשת אב שהפסדה מזונות ובאו לר' יוחנן ואמר שיאמרו לאביהם ליחד קרקע למוזנתיה, ור"ל אמר שא"כ מטרבה לה המזונות אמרו לו והרי ר' יוחנן לא אמר כך, אמר ר"ל תנו לה ואם לא אני יוציא לכם את ר' יוחנן מכוחכם, ובאו לר' יוחנן והוא אמר מה אעשה שכנגדי חלוק עלי, ואמר ר' אבהו שר' יוחנן פירש לו שאם אמר קרקע למוזנת ריבה לה, ואם אמר מזונות א"כ הוא קצץ לה.

פרק אף על פי
משנה אע"פ שאמרו שכתולה גובה מאתים אלמנה מנה הבעל יכול להוסיף לה אפילו ק' מנה, ואם התאלמנה או התגרשה בין מהאירוסין בין מהנישואין גובה את הכל, ולר"א בין עזריה, מהנישואין גובה את הכל ומהאירוסין גובה רק מנה לאלמנה או מאתים לכתולה כי כתב תוספת רק על מנת לכונסה, ר' יהודה אומר שיכול לכתוב לכתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי ממך מנה, וכן כותב לאלמנה מנה והיא כותבת התקבלתי נ', ור"מ סובר שהפוחת לכתולה מאתים ולאלמנה ממנה זה כבעלת זנות. **גמרא** לכאורה פשוט סוברי מה שירצה, ויש לומר שהיינו אומרים שקצבו סכום שלא יוסיפו בו שלא לבייש את מי שאין לו, קמ"ל שיכול להוסיף.

המשנה לא כותבת רצה לכתוב אלא להוסיף, לכאורה זה ראייה לדברי ר' אייבו בשם ר' ינאי שתנאי של תוספת כתובה הוא ככתובה, ונ"מ למי שמוכרת או מוחלת או מורדת או פוגמת כתובתה או שתבעה כתובתה וכן לעוברת על דת,

דף נה ולשבח ולשבועה ולשביעית, ולכתוב כל נכסיו לבניו, וכן לגביה מקרקע ומזביביות, וכל זמן שהיא בבית אביה ולכתוב בניו דכרין.

בפובדיא סוברים שלא גובים ממשועבדים כתובת בניו דכרין שכתוב בזה יוחנן והיינו כירושא, ובני מתא מחסיא סוברים שגובה ממשועבדים, שכתוב יסבון, והלכה כאנשי פומבדיא.

לכ"נ נוטלת מטלטלין בעין בלי שבועה, וכשאנים בעין לאנשי פומבדיא נוטלת בלי שבועה, ולבני מתא מחסיא רק בשבועה, ולהלכה נוטלת בלי שבועה.

אם אמר לעדים כתבו וחתמו ותנו לה, אם עשו קנין אינם צריכים להמלך בו, ואם לא עשו קנין בפומבדיא סוברים שלא צריכים להמלך בו, ובני מתא מחסיא סוברים שצריך להמלך בו, וכן הלכה.

נחלקו רב ור' נתן אם הלכה כר"א בין עזריה במשנתניו, ולכאורה יש להוכיח שר' נתן סבר כר"א בין עזריה שהולכים אחר אומדנא שהוא אמר שהלכה כר"ש שזוירי במסוכן **עמוד ב** ובתרומת מעשר של דמאי, ולכאורה ראינו שגם לרב הולכים אחר אומדנא שרב אמר על מתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין שהוא הרכיבה על ב' רוכבים, שיש מעלת מתנת שכיב מרע שחלה אם אמר הלוואתי לפלוני, וישנה גם מעלת מתנת בריא שאם עמד מהחולי אינו חוזר, ושמואל אומר איני יודע מה לדון בו שאולי גמר להקנות בשטר והוא לא חל לאחר מיתה,

דף נז ובאמת גם לרב הולכים אחר האומדנא, ונחלקו אם יש כאן אומדנא, האם יש קירוב דעת או שאין קירוב דעת. ר' חנינא ישב לפני ר' ינאי ואמר שהלכה כר"א בין עזריה, אמר לו ר' ינאי שיוציא את זה לחוץ ואין הלכה כר"א בין עזריה, וכן אמר רב יצחק בר אבדימי בשם רבינו שהלכה כר"א בין עזריה, וכן אמר ר'נ' בשם שמואל, ור"נ עצמו סובר שאין הלכה כר"א בין עזריה, אך נהרדעי אמרו בשם ר'נ' שהלכה כמותו, ואף שר"נ קילל שמי שעושה כר"א בין עזריה כן וכך יהיה לו, אך הלכה למעשה כר"א בין עזריה.

רבין הסתפק באופן שנכנסה לחופה ולא נבעלה האם חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה, ויש להוכיח ממה ששנה רב יוסף שלא כתב לה אלא על חיבת לילה הראשון, ולכאורה הכוונה לחופה שהיא בלילה הראשון ואילו ביאה אינה דוקא בלילה הראשון, אך אם הכוונה לחופה קשה שהחופה היא גם ביום, אך זה לא ראייה לביאה שהרי רבא אומר שמותר לשבש בבית אפל, אך יש לדחות שדרך הארץ שביאה היא בלילה, ואילו חופה הדרך לעשות גם ביום, אך יש לומר שכיון שחופה היא עבור הביאה הדרך לעשותה בלילה כדרך הארץ לביאה.

רב אשי מסתפק במקרה שנכנסה לחופה ופירסה נדה שגם אם חיבת חופה קונה זה רק בחופה שראויה לביאה או שאין הבדל, ונשאר בתיו.

ר' יהודה אומר במשנה שיכולה לכתוב שהיא קבלה כבר את הכתובה, ולכאורה יוצא שר' יהודה כותב שובר, וקשה, הרי שינוי שלר' יהודה מי שפרע מקצת חובו יחליף את השטר ולר' יוסי יכול לכתוב שובר, וא"כ לר' יהודה לא כותבים שובר, ור' ירמיה מבאר במשנה שהשובר כתוב מתוכו, ואביי אומר שמדובר גם ללא שובר מתוכו ובפרע מקצת חובו חשש ר' יהודה שיאבד השובר ויבא לגבות חובו שוב, אך כאן מדובר שלא נתן לה ורק אמר לה דברים בעלמא ואם שמר שמר ואם לא הוא הפסיד לעצמו, אביי לא תירץ כר' ירמיה כי לא כתוב ששוברו מתוכו, ור' ירמיה לא תירץ כאביי שהוא גזר שובר זה משום שובר דעלמא.

במשנה משמע שרק כשכתב לה אך אם אמר לה בעל פה אינו מועיל, ולכאורה יועיל כמו כל דבר שבממון שסובר ר' יהודה שדבר שבממון חל התנאי גם בדיו תורה שבמקרה שאמר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאיני חייב לך שאר כסות ועונה לר"מ מקודשת ותנאו בטל, ולר' יהודה התנאי קיים בדבר שבממון, ויש לומר שר' יהודה סובר

דף נג רב פפא רצה שבנו יתחתן עם משפחת בת אבא סוראה והלך עמו יהודה בר מרימר וראה רבפפא שאינו רוצה להכנס עמו, אמר לו האם זה בגלל דברי שמואל לרב יהודה שלא יתערב בהעברת ירושה אפילו מבן רע לטוב שלא יודעים איזה זרע יצא ממנו, וכ"ש מבן לבת, אך כאן זה תקנת חכמים כמו שאמר ר' יוחנן בשם רשב"י שיקפצו על הנותן, אמר לו שכ"ז מדעתו אך לא לכפותו, אמר רב פפא לא התכוונתי שתכנס ותכפה, אמר יהודה בר מרימר כניסתי עמך הוא ככפיייה שיפסקו לך יותר, וכפהו רב פפא שיכנס עמו ונכנס ושחק, וחשב אבא סוראה שהוא בכנס וכתב את כל מה שהיה לו, ואמר אבא סוראה עדיין אתה שותק הרי לא השארתי לעצמי כלום, אמר לו אם שאלת בעצתי לא נח לי גם במה שכתבת, אמר לו א"כ אוכל לחזור בו, אמר לו לא אמרתי שתחזור כך וכיון שקבלת על עצמך לא תוכל לחזור.

רב יימר סבא שאל את ר'נ' במקרה שאשה מכרה את כתובתה לבעלה האם יש לה כתובת בנים דכרין או לא, אמר רבא מדוע אינך מסתפק במוחלת, אמר לו אך אם אני מסתפק במוכרת שהספך אנס אותה כאילו הכוה ממה אהה בעוכלל לא משקל, ק"ו במוחלת, ורבא אומר שבמוכרת לאחרים יש לה כתובת בנים דכרין כי הספך אנסה, אך מוחלת לבעלה אין לה כתובת בנים דכרין כי מחלה, ורבא הסתפק במוכרת לבעלה אם זה כמוכרת לאחרים או כמוחלת לבעלה, אח"כ אמר רבא שמוכרת לבעלה זה כמוכרת לאחרים, והקשה רב אידי בר אבין ממה ששינוי שמי שהלך בעלה למדינת הים ושמעה שמת ונישאה לאחר, אם מתה אין יורשין של זה ושל זה יורשין כתובתה, ושאלו איזה כתובה יש בכתה, ואמר רב פפא שהכוונה לכתובת בנים דכרין ולא אומרים שיצרה אנסה שרצתה להנשא, ויש לומר שזה קנס שקנסה חכמים.

רבין בר רב חנינא ישב לפני רב חסדא ואמר בשם ר"א שהמוחלת כתובתה לבעלה אין לה מזונות, אמר רב חסדא לולא אמרת בשם אדם גדול הייתי אומר לך משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו.

ר"נ ועולא אבימי בר פפי ישבו, וישב עמם בר חייה בר אמי ובה לפניהם אדם שנפטרה ארוסתו ואמרו לו קבור אותה או תן כתובתה, אמר להם רב חייה הרי שינוי שאשתו ארוסה אינו אונן ומיטמא לה, והיא לא אוננת ומיטמאת לו, ואם מתה אינו יורשה ואם הוא מת גובה כתובתה, משמע שרק כשמת הוא גובה כתובתה וכשהיא מתה אין לה כתובה, והסביר רב הושעיא שלא קוראים בה לכשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב לך, וכשרבין בא לבבל אמר בשם ר"ל שאין כתובה לארוסה שמתה, אמר לה אביי **עמוד ב** אמרו לרבין שטובתו דזוקה כבר על הקוצים, שרב הושעיא הקדים אותו בבל.

שינוי במשנה שהבנות שיוזנו והוסיף רב עד שילקחו לאיש, ולוי שנה עד בגרותן, ומשמע שלרב הן ניוזנות גם אחר שבגרו וא"כ ללוי הן ניוזנות גם אחר נישואיהן, ויש לומר שלכ"נ אם נישאו ולא בגרו או בגרו ולא נישאו אינן ניוזנות, ונחלקו אחר אירוסיהן קודם בגרותן, וכן שנה לוי במשנתו עד שיבגרו ויבא זמנם לנישואין, ופשוט שאין צורך בשניהם אלא הכוונה או בגרות או זמן נישואין, ונחלקו בזה תנאים שלת"ק נזונת עד שתאירס ולר"א עד שתבגרו, ורב יוסף שנה עד שעת הוייה והסתפקו אם הכוונה הוייה של אירוסין או של נישואין, ורב חסדא שאל את רב יוסף אם שמע את ארוסה אוכלת מזונות מהאחים, אמר לו שלא שמע אך יש לומר ממכרא שאין לה מהם כי לא נח לבעל שהיא תתנול, אמר רב חסדא שמסבא ניתן לומר להיפך ששהבעל אינו מכירה הוא על זורק כסף לחנם אמר לו שמסתבר יותר שלא נח לו בזילות שלה שהיא תחזר על הפתאים.

שאלו את רב ששת אם לממאנת יש מזונות, אמר רב ששת ששינוי שאלמנה או גרושה או שומרת יבם בבית אביה יש לה מזונות, ולר' יהודה כשהיא בבית אביה יש לה מזונות ואם אינה בבית אביה אין לה מזונות, ולכאורה ר' יהודה הוא כת"ק אלא נחלקו בממאנת שלת"ק יש לה ולר' יהודה אין לה.

ר"ל הסתפק אם יש מזונות לבת יבמה או שאין מזונות שהרי שינוי שכתובתה על נכסי בעלה הראשון וא"כ א"כ א"כ א"כ, או שנאמר שכשאין בנכסי בעלה הראשון תקנו לה משני וא"כ יש לה מזונות, ונשאר בתיו.

ר"א מסתפק אם יש מזונות לבת שנולדה משניה מדברי סופרים,

דף נד שכיון שאין לאם כתובה לא יהיה לבת מזונות, או שקנסו רק את האם שעשתה איסור אף את הבת לא קנסו, ונשאר בתיו.

רבא מסתפק אם יש מזונות לבת אנוסה או לא, ולר' יוסי בר' יהודה שכתובתה מנה ודאי יש מזונות והספך הוא לרבנן שכתב הכתובה ויצא בכסף של הקנס א"כ שגאין לה כתובה אין מזונות לבת, או שלא תקנו אצלה כתובה כי התקנה היא שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, ואת האנוסה ממילא הוא לא יכול להוציא, ונשאר בתיו.

המשנה מביאה שכתוב בכתובה שתשב בביתו, ושנה רב יוסף בביתו ולא בבקתי שאם השאיר רבן בקתה היא תחזור לבית אביה אך יש לה מזונות, ומר בר רב אשי סובר שאפילו מזונות אין לה, ואין הלכה כמותו.

ר"נ אומר בשם שמואל שאם בקשו ממנה להנשא והסכימה אין לה מזונות, ולכאורה משמע שאם לא הסכימה יש לה מזונות, ורב ענן אומר ששמואל אומר שאם סירבה מחמת רב חסדא אומר שאם זינתה אין לה מזונות ורב יוסף אומר שאפילו אם כיחלה ופירכסה אין לה מזונות, ולרב חסדא כ"ש שבכחיל ופירכוס אין לה מזונות אך לרב יוסף יתכן שבזינתה יש לה מזונות כיון שיצרה אנסה, ואין הלכה כשמועות אלו אלא כמו שאמר רב יהודה בשם שמואל שרק התובעת כתובתה כבי"ד אין לה מזונות, אך קשה ששינוי שאם מכרה או משכנה את הכתובה או שעשתה אותה אפוחיקי לאחר אין לה מזונות, ומשמע שלתובעת יש מזונות, ויש לומר שבמקרים אלו אין לה מזונות אף שלא כבי"ד, אך בתובעת רק כשהו כבי"ד אין לה מזונות.

אנשי יהודה כתבו עד שירצו יורשים, ורב אמר שהלכה כמותם ושמואל אמר שהלכה כאנשי גליל, בבבל ובפרבריה נהגו כרב, ובנהרדעא ופרבריה נהגו כשמואל, והיה מעשה שאשה בת מחוזא היתה נשואה לאיש מנהרדעא ובאו לר'נ' ושמע מקולה שהיא בת מחוזא אמר להם שהמנהג כרב, אמרו לו הרי היא נשואה לאיש נהרדעא, אמר א"כ המנהג כשמואל, ונהרדעא נקראת עד מקום שנוהג המדה של נהרדעא.

שכתובה היא מדרבנן והם עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה, אך קשה שגם פירות הם מדרבנן לא עשו רבנן חיזוק, ששנינו שר' יהודה אומר שהמתנה שאין לו חלק בפירותיה של אשתו לעולם, יכול לאכול פירות של פירות עד שכתוב דין ודברים אין לי כנסתי ובפירותיהן ופירי פירותיהן עד עולם, **עמוד ב** ושם ידוע לנו שכתוב הכוונה אומר, ואביו מחלק שכתובה יש בכל אופן אך פירות אין לכולם וחכמים עשו חיזוק בדבר שכיח ולא בדבר שאינו שכיח, אך לכאורה יש להוכיח מחזורים שנכנסו לעיר ואמר אחד מהם שלי חדש ושל חבירי ישן, שלי לא מתוקן ושל חבירי מתוקן, שלת"ק לא נאמנים ולר' יהודה נאמנים, ומחלק אביו שבדין ודאי מדרבנן עשו חיזוק וברדין ספק לא עשו חיזוק, ור"א מחלק שבדין אביו.

לר"מ הפוחת לבתולה ממאתים בעילתו בעילת זנות, ומשמע שפוחת אפילו בתנאי ולמרות שהתנאי בטל זה בעילת זנות כי היא אינה יודעת שהתנאי לא חל וא"כ אינה סומכת תתה, ויש להקשות שהרי"ר סובר שרק תנאי על מה שכתוב בתורה בטל אך מדרבנן אינו בטל, ויש לומר שהרי"ר סובר שכתובה היא דאורייתא.

שנינו בברייתא שלר"מ הפוחת לבתולה ממאתים ולאמנה ממנה זה בעילת זנות, ולר' יוסי רשאי גם בעל פה, ור' יהודה אומר שיכול לכתוב לבתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי מנה, וכן לאמנה שטר של מנה והיא כותבת התקבלתי, וקשה ששנינו שלא עושים כותבת אשה מטלטלין מפני תיקון העולם ואמר ר' יוסי מה תיקון יש בזה והרי אינם קצובים וא"כ לפעמים הם פוחתין, ולכאורה גם לת"ק לא עושים אלא שנחלקו שלת"ק לא עושים כשלא קיבל אחריות אך אם קיבל אחריות עושים כתובה מטלטלין, ואמר ר' יוסי שגם בקיבל אחריות לא יעשו כי אין קצובין וגם פוחתים, ולכאורה אם שם חשש ר' יוסי שמא יפחתו ק"ו שיחששו כשודאי היא פוחתת, אך יש לחלק ששם אינה יודעת שתמחול אך כאן היא יודעת ומוחלת.

אחותו של רמי בר חמא היתה נשואה לרב אביא.

דף נז ונאבדה כתובתה ובה לרב יוסף שאמר שרב יהודה אמר בשם שמואל שרק לר"מ חששו אך לרבנן יכול להשקות את הכתובה ב' וג' שנים, ואביו מקשה שר"ב אמר בשם שמואל שהלכה כר"מ בגזרותיו, אמר רב יוסף א"כ יכתבו לה, כשרב דימי הגיע מא"י אמר בשם ר"ש בן פזי בשם ריב"ל בשם בר קפרא שנחלקו רק בתחילה אך בסוף לכו"ע מוחלת, ולר' יוחנן נחלקו גם בסוף, ואמר ר' אבהו שר' יוחנן פירש לו שהוא לא חלק על ריב"ל, שריב"ל דיבר בתחילה תחילת חופה וסוף הכוונה סוף ביאה, ור' יוחנן דיבר על תחילת וסוף חופה שהיא תחילת ביאה, וכשרב"ן הגיע מא"י הוא אמר בשם ר"ש בן פזי בשם ריב"ל בשם בר קפרא שנחלקו בסוף אך בתחילה היא מוחלת לכו"ע, ולר' יוחנן נחלקו גם בתחילה, ור' אבהו אמר שר' יוחנן פירש לו שאינו חולק על ריב"ל שדיבר על תחילת וסוף חופה, ור' יוחנן אמר שנחלקו בתחילה וסוף היינו בביאה, ואמר רב פפא שולא שר' אבהו אמר שר' יוחנן וריב"ל לא נחלקו היינו אומרים שהם חלקו, ורבנן ורב דימי לא נחלקו שריב"ל דיבר על סוף חופה ורב דימי דיבר על תחילת ביאה, ורב פפא ורב לחדש שעדיין לומר שנחלקו ב' חומריים בטעם של עצמם ולא נחלקו בדעת אמורא אחר.

משנה נותנים זמן בתולה לכניסה לחופה י"ב חודש ממתי שהבעל תבעה לפרנס עצמה, וכמו שנותנים לה כך נותנים לו לפרנס עצמו, ולאמנה נותנים ל' יום, ואם הגיע הזמן ולא יבשאו ויכלות לאכול משלו ולאכול בתרומה, ולר' טרפון יכול לתת לה הכל מתרומה, ולר"ע יתן חצי חולין וחצי תרומה, ובם לא מאכיל בתרומה ואם עשתה ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם, ואפילו כולם בפני הבעל ובפני היבם יום אחד או להיפך לא אוכלת בתרומה, וזה למשנה ראשונה, וב"ד שאחיהיהן אמרו **עמוד ב** שאשה אוכלת בתרומה רק ממכניסתה לחופה. **גמרא** לרב חסדא מה שנותנים י"ב לבתולה לומדים את זה מהפסוק **תשב הנזרה אתנו ימים ארבע** ואין לומר שני ימים ועשרה ימים שאין דרך לומר מעט וכשלא מסכימים אומרים יותר, אלא ימים הכוונה שנה כמו שכתוב **ימים תהיה גאולתו**, ואין לומר חודש כמו הפסוק **עד חדש ימים**, שלומדים ימים סתם מימים סתם, ולא מימים שנאמר בהם חודש.

ר' זירא אומר שקטנה היא ואביה יכולים לעכב, אך לכאורה מובן שהיא יכולה לעכב אך מה אכפת לאביה אם היא רוצה, ויש לומר שהאב אומר עכשיו אינה יודעת ואח"כ היא תמרוד בבעלה ותפיל עלי.

ר' אבא בר לוי אומר שלא פוסקים על קטנה שתנשא כשהיא קטנה אך פוסקים עליה שתנשא כשהיא גדולה, והחידוש הוא שלא חוששים שמא יכנס בה פחד מעכשיו ותחלש. **רב הונא אומר** שאם בגרה יום אחד והתקדשה נותנים לה ל' יום כאלמנה, ויש להקשות ששנינו בברייתא שבגרה היא כתבועה ולאכורה הכוונה לתבועה בתולה, ויש לומר כתבועה אלמנה, ולאכורה יש להוכיח מברייתא שלר"א בגרת שהיתה י"ב חדש כיון שבעלה חייב במזונותיה יפר ומשמע שדינם שווה, ויש לדחות שהכוונה בגרת וששתה י"ב חדש יפר, ויש להוכיח מברייתא אחרת שהמארא את הבתולה בין שהבעל תבעה והיא מעכבת או שהיא תבעה והבעל מעכב נותנים לה י"ב חדש משעת תביעה ולא משעת אירוסין, ואם בגרה היא כתבועה שאם בגרה יום אחד והתקדשה נותנים לה י"ב חדש, ולארוסה ל' יום, וזה תיבתא לרב הונא, אלא ימים הכוונה שנה כמו שכתוב **ימים תהיה גאולתו** על בגרת י"ב חדש והתקדשה נותנים לה ל' יום כאלמנה.

עולא אומר שמדאורייתא ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שכתוב **וכהן כי יקנה נפש קנין כספו** והיא נקראת קנין כספו אלא שגזרו שלא תאכל שמא ימזגו לה כוס בבית אביה ותשקה לאחיה ואחיותיה, ומה שבהגיע זמן היא אוכלת בתרומה כיון שהוא מיוחד לה מקום, אך לפ"ז אם ליקט כהן לישראל לא גזרו בו שמואל יאכלו עמו, ויש לומר שכשהם נותנים לא משלהם לא חששו שיאכלו משלו, ור' יהודה בר אבא אומר שארוסה לא אוכלת בתרומה שגזרו בה משום סמפון ובכנסה לחופה ולא נבעלה לא גזרו כי בדק אותה קודם חופה, אך לפ"ז מה שלא גזרו בעבד כהן שקנו מישראל משום סמפון כי אין צום מבטל מקח בעבדים, שמום חיצוני הוא רואה ומום פנימי לא מפריע לו כיון שהוא מוסר לו ולאמלאה, ואם נמצא שמום שהוא גנב או

דף נח קוביוסטוס גונב נפשות אין המקח בטל שסתם עבדים גנבים, ואין לחשוש שהוא לסטים מזוין או שהוא מוכבד למלכות כי יש לזה קול, והנ"מ בין טעמם של עולא לרב שמואל תהיה בקבל הבעל המומין, או שמסר האב לשלוחי הבעל, או שהלך האב או שלוהיו עם שלוחי הבעל.

אבוי אומר שר"ע ור"ש נחלקו אם הכל תרומה או חצי בבית כהן לכהן, אך בת כהן שהתקדשה לישראל לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן שנו בברייתא שר"ט ור"ע נחלקו בבית כהן לכהן אך לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן שנו בברייתא שר"ט ור"ע נחלקו בבית כהן לכהן אך בת כהן לישראל לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן נחלקו רק בארוסה אך בנשואה לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, ולר' יהודה בן בתירא נותנים לה שני חלקי תרומה וחלק

אחד חולין, ולר' יהודה נותנים לה הכל תרומה, והיא מוכרת וקונה חולין בדמיה, ורשב"ג אומר שכל מקום שהזכיר תרומה נותנים לה כפליים כדי שתתן כוול, והנ"מ ביניהם אם היא צריכה לטרוח למכור בדמיה.

למשנה אחרונה אוכלת בתרומה רק מהחופה, ועולא או רב שמואל בר יהודה אומר שהטעם הוא משום סמפון, ולעולא הטעם ברישא משום שמא ימזגו כוס ובסיפא משום סמפון **עמוד ב** אך לרב שמואל בר יהודה קשה שגם למשנה ראשונה וגם למשנה אחרונה הטעם הוא משום סמפון, ויש לומר שהנ"מ היא שלמשנה ראשונה בדיקת חוץ ע"י קרובותיו נחשבת בדיקה ולכן לא חששו לסימפון, ולמשנה אחרונה אינה נחשבת בדיקה ועדיין חששו לסמפון.

משנה אם הקדיש מעשה ידי אשתו יכולה לעשות ולאכול, ומה שנשאר יותר ממאכלה לר"מ חל ע"ז הקדש, ולר' יוחנן הסנדלר זה חולין. **גמרא** רב הונא אומר שאשה יכולה לומר לבעלה איני ניזונת ועושה, שעיקר תקנת חכמים היא המזונות, ומעשה ידיה הם שלו משום איבה, ולכן כשאומרת איני ניזונת ואיני עושה היא מרשעת בידה, אך קשה ששנינו לעיל שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה, ויש לגרוס שתקנו מעשה ידיה תחת מזונות, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שאם הקדיש מעשה ידי אשתו היא יכולה לעשות ולאכול, ולכאורה מדובר בניזונת וא"כ רואים שזה לא ברשותה, ויש לדחות שמדובר שאינה ניזונת ממנו, אך קשה מה החידוש הרי אפילו למ"ד שהאדון יכול לומר לעבד עבוד עמי ואיני זנך זה רק בעבד כנעני שלא כתוב בו **עמך** אך בעבד עברי שכתוב בו **עמך** חייב לזונת וכ"ש אשתו, ויש לומר שהחידוש הוא במה שהאשה הותרה ממאכלה שנחלקו ר"מ ור' יוחנן הסנדלר, וזה לא כר"ל שאומר שאין טעמו של ר"מ שחל הקדש על דבר שלא בא לעולם, אלא כיון שיכול לכוף אותה על מעשה ידיה זה כאילו שאמר יקדשו ידך לעושיהם, ואף שלא אמר בלשון זו אך כיון שרדע ר"מ שאין אדם מוציא דבריו לבטלה א"כ ודאי הכוון לכן שיחול ההקדש כאילו אמר יקדשו ידך לעושיהם, אך קשה שבאמת ר"מ סובר שאדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ששנינו שר"מ אומר שהאומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגיירי ואשתחרר או לאחר שתגיירי או שתחררי או לאחר שימות בעלך או אחותך או לאחר שיחלוץ לך יבמך מקודשת, ויש לומר שאכן שם ודאי סובר ר"מ שחל קנין בדבר שלא בא לעולם, אך ממשנתנו אין הוכחה לכך.

רב ושמואל אומרים שר"מ ההקדש חל לאחר מיתתה כשהוא יורשה, ורב אדא בר אבהו סובר שהקדש חל במותה מחיים, ורב פפא התקשה בכך שאם מדובר שהיא נותן לה מזונות וגם נותן לה מעה כסף לצרכיה א"כ מדוע לא יחול ההקדש מחיים, ואם מדובר שאינו זן אותה ואינו נותן לה מעה כסף א"כ לא יתכן שיחול ההקדש מחיים, ויש לומר שמדובר שמעלה לה מזונות אך אינו נותן לה מעה כסף לצרכיה שרב ושמואל סוברים שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה,

דף נט והמעצה כוונה היא תחת המותר וכשלא נותן לה מעה כסף המותר יורשה, ורב אדא בר אבהו סובר שהמזונות הם תחת המותר והמעצה כסף באה תחת מעשה ידיה וכשנותן לה מזונות המותר שלו, ונחלקו, שלרב ושמואל תקנו דבר שכיח מזונות משום דבר שכיח מעשה ידיה, ולרב אדא בר אבהו תקנו דבר קצוב מעה משום דבר קצוב מעשה ידיה, אך קשה שלעיל שנינו להדיא שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה, ויש לומר שגורסים תחת מותר מעשה ידיה, אך קשה ששנינו לקמן שאם אינו נותן לה מעה כסף לצרכיה מעשה ידיה שלה, ויש לומר שגורסים מותר מעשה ידיה, אך קשה שכתוב בהמשך וכמה לה מעשה ידיה משקל ה' סלעים שתי ביהודה, ועשה ויש לומר שרצונו לדעת כמה מעשה ידיה כדי שגדע כמה הוא מותר, שמואל אומר שהלכה כר' יוחנן הסנדלר, אך קשה ששנינו שאם האשה אמרה קונם מה שאני עושה לפיך אינו צריך להפך ולר"ע יפר שמא תעדיף עליו יותר מהראוי לו, ור' יוחנן בן גוריון אומר שיפר שמא יגרשנה ותהיה אסורה לחזור לו, ושמואל אומר שההלכה כר' יוחנן בן גוריון ויש לומר שהוא אמר רק להעדפה, אך לפ"ז שמואל יכול לומר להדיא הלכה כר' יוחנן בן גוריון להעדפה, או שיאמר אין הלכה כר"ק, או שיאמר הלכה כר"ע, ורב יוסף אומר שאין להקשות מקונמות שכמו שאדם יכול לאסור פירות חבירו על עצמו לכן יכול גם להקדיש כשלא בא לעולם, ואביו דוחה שאדם אוסר פירות חבירו עליו כמותן שיכול לאסור פירותיו על חבירו, אך אין יוכל לאסור על חבירו דבר שלא בא לעולם שאדם לא יכול לאסור פירות חבירו על חבירו, ורב הונא בר רב יהושע אומר שההקדש חל כשאומרת יקדשו ידי לעושיהם שהידיים בעולם, אך קשה אין יכולה לומר כך הרי היא משועבדת לו, ויש לומר שהיא אומרת לכשתתגרש, אך יש לדחות שלא מצאנו שאדם מקדיש דבר שיכול להתקדש רק בעתיד, אך יש להוכיח שאדם יכול לומר שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדש, ור' ירמיה דוחה ששם בידו להקדישה, אך כאן אינה יכולה לגרש עצמה, וזה דומה למקרה שאדם אומר שדה זו שמכרתי לך תקדש לכשאקחנה ממך, ורב פפא דוחה ששם הגוף והפירות הם של הבעל, אך כאן הגוף ביד האשה, וזה דומה למקרה שאדם אומר לחבירו **עמוד ב** שהשדה שמשכנתי לך לכשאפדנה ממך תקדש שחל ההקדש, ורב שישא בר רב אידי דוחה ששם בידו לפדותה, אך כאן אין בידה לגרש עצמה, אך זה דומה לאומר לחבירו שדה זו שמשכנתי אצלך ל' שנים לכשאפדנה ממך תקדש שהיא קדושה, ורב אשי דוחה ששם זה בידו לאחר ל' שנים אך אין בידה חלק, אלא אומר רב אשי שאין להוכיח מקונמות שזה קדושת הגוף וכדברי רבא שהקדש חמץ ושחרור מוציאים מידי שעבוד, ואין לומר שיחול ההקדש מעכשיו שרבנן חזקו את שיעבוד הבעל כדי שלא יקדש מעכשיו.

משנה אשה עושה לבעלה מלאכות אלו: טוחנת ואופה מכבסת ומבשלת ומניקה בנה ומצעת מטתו ועושה בצמר, ואם הכניסה לו שפחה אשת אינה טוחנת ומבשלת ואופה ואם הכניסה שתיים גם לא מבשלת ולא מניקה, ואם הכניסה ג' אינה מצעת המטה ואינה עושה בצמר, ואם הכניסה ד' היא יושבת בקמרה, ור"א אומר שגם אם הכניסה לו מה שפחות הוא כופה אותה לעשות בצמר כי הבטלה מביאה לידי זימה ורשב"ג אומר שגם המדיר את אשתו מלקשות מלאכה יוציא ויתן כתובה שהבטלה מביאה לידי שעמום. **גמרא** ואם הקשות מה שייך שהיא תטחן הרי המים טוחנים ויש לומר שהכוונה שהיא מטחנת, או שחורר ברחייה של יד.

משנתנו לא כר' חייא שאומר שהיא רק ליופי ולבנים, ועוד שנה ר' חייא שאשה היא רק לתכשיטי אשה, ועוד הוא שנה שהרוצה שתתעדן אשתו ילבישנה בגדי פשתן, והרוצה שתלבין בתו יאכילנה אפרוחים וישקנה חלב סמון לימי נעויתה. **לכאורה משנתנו** לא ככ"ש שאומרים שאם נדרה לא להניק את בנה יכולה להמנע, ולב"ה הוא כופה אותה להניק, ואם התגרשה אינו כופה אותה, ואם התינוק מכירה נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני סכנה, ויש לומר שב"ש חלקו רק כשהיא נדרה והוא קיים לה שהוא הגורם לקיום הנדר, ולב"ה היא הגורמת ולכן אינו חל כי היא משועבדת לכך, אך לפ"ז הם יכלו לחלוק בכל כתובה, ועוד שיש ברייתא שב"ש אומרים שאינה מניקה, אלא ודאי משנתנו לא ככ"ש.